

Gedraai aan de subsidiekraan

Het voelt wat ongemakkelijk, die berichten in de media de afgelopen dagen. De Inspectie van het Onderwijs, het ministerie van OCW en verschillende politieke partijen komen wel heel dichtbij de school. Inmiddels is besloten twee scholen – zij het om uiteenlopende redenen – te korten op hun subsidie. En als je verschillende politici mag geloven, blijft het hier niet bij. Het realiseren van onvoldoende opbrengsten, het niet voldoende bijdragen aan integratie en burgerschap, het hebben van kledingcodes, blijken zo maar enkele aanleidingen te zijn om in de maatschappelijke verdachtenhoek terecht te komen, met alle (financiële) consequenties van dien.

Eenzijds is er wat bij voor te stellen. Kwaliteit van het onderwijs is belangrijk. Scholen hebben de verplichting aan leerlingen, ouders en de maatschappij om kwalitatief goed onderwijs te geven, om zich in te spannen om leerlingen voor te bereiden op het innemen van een positie in de maatschappij, om mee te denken bij het oplossen van maatschappelijke vraagstukken, enzovoorts. En eerlijk is eerlijk, nogal wat scholen weten zelf nauwelijks waar ze kwalitatief staan omdat ze 'niet zo veel met opbrengsten of kwaliteit hebben'. En besturen blijken af en toe met een mond vol tanden te staan als ze door de inspectie worden bevraagd. Op zich is er wel wat voor te stellen bij deze toenemende aandacht...

En toch voelt het ongemakkelijk. Wat gebeurt hier nu eigenlijk? Neem nu de kwaliteit van het onderwijs. De toetsresultaten van de leerlingen worden hierbij als uitgangspunt genomen. Onvoldoende resultaten hebben – zeker als dit trendmatig wordt – grote gevolgen. Een vermelding op de zwarte lijst, een brief naar de ouders, een intensief toezichtarrangement en wellicht uiteindelijk inhouding van een deel van de bekostiging. Kwaliteit is uiterst belangrijk, maar hoe betrouwbaar zijn de data die aan die kwaliteitsbepaling ten grondslag liggen? Wat 'meet' de inspectie nog als er onder zware druk getoetst wordt en de school nauwelijks meer aan onderwijs geven toekomt omdat er (CITO)-toetsen getraind moeten worden of de leerkracht de kinderen 'even op gang helpt'? Kortom: relativering is op zijn plaats. Evenals grote voorzichtigheid.

Een ongemakkelijk gevoel ook omdat er zomaar van die rare dingen geroepen worden in de Tweede Kamer. Kwaliteit is niet alleen een goede reden om vergaande maatregelen te nemen, dat moet ook kunnen als er onvoldoende inspanningen worden gedaan om leerlingen te laten integreren. En dat moet ook kunnen als je leerlingen vraagt zich aan een kledingcode te houden of bepaalde toelatingseisen stelt. Om nog maar te zwijgen over de situatie op de school in Emst die in het Kamerdebat opgevoerd werd. Politici lijken een nieuw speeltje te hebben gevonden om scholen die af lijken te wijken van hun ideologie aan te pakken. En dat is ronduit kwalijk. Zeker ook als het om vermoedens, suggesties, geruchten of om helemaal niets gaat.

Er wordt op de school gelet, zeker ook op orthodox-christelijke scholen. Dat wordt steeds duidelijker. Dat is reden tot bezinning voor iedere school! Serieus werk maken van kwalitatief goed onderwijs is een belangrijke opgave. Uit de verdachtenhoek blijven een opdracht. Evenals zelfbewust-zijn, presentatie en een constructieve opstelling, ook als het gaat om het meedenken over maatschappelijke problemen en hier – binnen de kaders van de identiteit van de school – een actieve bijdrage aan leveren.

Stelt dit de toekomst van het christelijk onderwijs veilig? Geenszins. De opdracht tot meeleven en meebidden met en voor het onderwijs, de besturen, de directies, de leraren, maar ook de politici die ons vertegenwoordigen en hun plaats hebben in de politieke arena, mag niet ontbreken in de gehele achterban. Ook hier geldt: Bid en werk!

Dick Both is hoofdredacteur van DRS Magazine